

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 15/2026

(PŮVODNĚ STANOVISKO CHJ Č. 3/2024)

DOTAZ

Je nezbytné mít k řádnému provedení předběžné řídicí kontroly peněžní prostředky ve formě sjednaného úvěru, resp. závazné rezervace peněžních prostředků ze strany poskytovatele úvěru, zajištěny před vyhlášením veřejné zakázky na dodavatele stavby?

SEZNAM SOUVISEJÍCÍCH PŘEDPISŮ A MATERIÁLŮ

INTERPRETOVANÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS	zákon č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí (dále „zákon o řízení a kontrole veřejných financí“)
DALŠÍ PŘEDPISY A MATERIÁLY	metodické stanovisko odboru Financování územních rozpočtů Ministerstva financí odpovídající na dotaz „Je možné vyhlásit veřejnou zakázku, resp. je možné uzavřít smlouvu s dodavatelem, aniž by měl územní samosprávný celek v rozpočtu zajištěné veškeré finanční prostředky?“ ze dne 22. května 2023¹ (dále „metodické stanovisko odboru Financování územních rozpočtů ze dne 22. 5. 2023“)

ODPOVĚĎ

Zákon o řízení a kontrole veřejných financí ani jiné právní předpisy upravující financování územních samosprávných celků nestanoví povinnost mít zajištěny peněžní prostředky ve formě sjednaného úvěru, resp. závazné rezervace peněžních prostředků ze strany poskytovatele úvěru v rámci schvalovacího postupu předběžné

¹ Plné znění metodického stanoviska je dostupné online na adrese: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/legislativa-a-metodicka-podpora-uzemnich-rozpocetu/2023/je-mozne-vyhlasit-verejnou-zakazku-resp-51359>

řídící kontroly, tedy před vyhlášením veřejné zakázky na dodavatele stavby. Rozpočtová rizika, která jsou s financováním plánované stavební akce spojena, však musí být v každém jednotlivém případě řádně posouzena, vyhodnocena a případně k nim musí být přijata odpovídající opatření.

ODŮVODNĚNÍ ODPOVĚDI

Stanovisko CHJ č. 2024/3 doplňuje metodické stanovisko odboru Financování územních rozpočtů ze dne 22. 5. 2023 odpovídající na otázku, zda je možné vyhlásit veřejnou zakázku, resp. uzavřít smlouvu s dodavatelem, aniž by měl územní samosprávný celek v rozpočtu zajištěné veškeré finanční prostředky.

Komplexní rekonstrukce objektu či nová investiční výstavba (dále jen „*stavební akce*“) se z pohledu zákona o řízení a kontrole veřejných financí skládá z několika samostatných operací – např. projektová dokumentace, stavba, úvěr. Případně samotná stavební akce může být rozdělena na několik operací. Jednotlivé operace mohou být vzájemně podmíněny a na sebe navazovat, některé mohou naopak probíhat paralelně.

Zákon o řízení a kontrole veřejných financí ani jiné právní předpisy upravující financování územních samosprávných celků nestanoví povinnost mít zajištěny peněžní prostředky ve formě sjednaného úvěru, resp. závazné rezervace peněžních prostředků ze strany poskytovatele úvěru před vyhlášením veřejné zakázky na dodavatele stavby.

Rozpočtová rizika, která jsou s financováním plánované stavební akce spojena, však musí být v každém jednotlivém případě řádně posouzena, vyhodnocena a případně k nim musí být přijata odpovídající opatření (např. předběžná konzultace s poskytovatelem úvěru včetně předložení indikativní nabídky úvěru). Jelikož související rizika mohou v různých případech dosahovat různé významnosti, tedy jak z hlediska pravděpodobnosti výskytu, tak z hlediska dopadu, nelze a priori prostřednictvím právní úpravy stanovit konkrétní opatření. Ta musí být přijímána s ohledem na všechny relevantní souvislosti, které podle charakteru vyhodnocuje buď správce rozpočtu podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o řízení a kontrole veřejných financí nebo příkazce operace podle ustanovení § 12 odst. 2 písm. f) zákona o řízení a kontrole veřejných financí, resp. ustanovení § 12 odst. 3 písm. e) zákona o řízení a kontrole veřejných financí.

V případě, že se jedná o operaci, kterou schvaluje zastupitelstvo nebo rada územního samosprávného celku, je vyhodnocení a řízení souvisejících rizik i v jejich odpovědnosti. Ta vyplývá z ustanovení § 17 odst. 1 zákona o krajích, které stanoví povinnost hospodařit s majetkem kraje s péčí řádného hospodáře a ustanovení § 17 odst. 2 zákona o krajích, které stanoví základní povinnost chránit majetek kraje. Odpovídající ustanovení jsou upravena v ustanovení § 38 odst. 1 a 2 zákona o obcích a v ustanovení § 35 odst. 1 a 2 zákona o hlavním městě Praze.

Odpovědné osoby, resp. orgány, by v rámci vyhodnocení rizik, která souvisí s každou připravovanou akcí, jež má být financována, byť částečně, prostřednictvím bankovního či obdobného úvěru, měly posoudit a uvést v souvisejícím usnesení, resp. v důvodové zprávě zejména následující:

- zda související výdaje vyplývají přímo z právního předpisu nebo zda se jedná o výdaje, které jsou zcela v dispozici územního samosprávného celku,
- zda budou na realizaci akce použity peněžní prostředky z veřejné finanční podpory poskytované jiným orgánem veřejné správy,
- hospodárnost připravované operace, která musí nutně, s ohledem na zvolené financování, zahrnovat i posouzení předpokládané výše celkových nákladů spojených s poskytnutím úvěru za poptávaných (navrhovaných) podmínek, a rovněž tak náklady spojené s odložením operace (např. odhad zvýšených nákladů z důvodu inflace, náklady spojené s nutností zajistit náhradní řešení pro obyvatele, např. v případě odložení stavby školy apod.),
- zda jsou přijata opatření, která mají za cíl předcházet případnému zmaření investice a vzniku související odpovědnosti za škodu.